

ZPRAVODAJ LDS

Interní bulletin Liberálně demokratické strany

ročník 4

číslo 4

Nad důsledky

KRIZE ČESKÉ POLITIKY

Zvykli jsme dnes nadávat na Mečiara a na nepřiměřené ambice slovenského národa, jehož plných 80 procent občanů důvěřuje svému premiérovi. Nechápatě kroutíme hlavou nad požadavky na rozdělení plynovodu, na zřízení slovenské emisní banky, nad vzpomínkovými akty k výročí Tisovy popravky. Jestliže však sledujeme impotenci české politiky, která se neustále fixuje na dualistickou federaci, myslí československy ve smyslu teritoriálního panství a nikoli ve smyslu svobodného soužití, musíme nutně dojít k závěru, že vývoj slovenské politické scény je více než logický. Řešení státoprávního uspořádání není zatím stále považováno za jeden z prvořadých problémů nejen ve vztahu ke Slovensku, ale i k Moravě, jejíž nároky na samosprávu rovněž není namístě zlehčovat. Přitom se snadno zapomíná na prostý fakt, že ani ekonomická reforma nemůže být procesem izolovaným od reformy politického a státoprávního systému.

Na pozitivní řešení uspořádání státu klade LDS velký důraz již od svých prvních programových dokumentů. Toto stanovisko od počátku vychází z liberálního pojetí občanských svobod, které se v této oblasti realizují širokou autonomií regionů a uplatněním práva národů i národnostních menšin na sebeurčení. Celý první rok byly tyto postoje chápány spíše jako okrasa politického programu a jen málokdo v nich viděl skutečné východisko možné koncepce české politiky. Bylo to zřejmě již v dubnu 1990, kdy LDS (tehdy ČSDI) vydalo prohlášení pod názvem "Svoboda-tolerance-aktivita". V tomto prohlášení se mimo jiné praví: "Nedostatek koncepce a přebytek improvizace se projevil zejména v otázce soužití Čechů a Slováků." A o několik řádek níže: "Bez svobody a tolerance se toto soužití neobejde. Nedělejme si iluze, buď bude svobodné a dobrovolné, nebo žádné." Ve chvíli kdy byla tato otázka naplno otevřena v souvislosti s vystoupením slovenských separatistických sil, snažili se zástupci nejvyšších výkonných orgánů urovnat celou věc pomocí kabinetní politiky, za zády parlamentu. Takto se smutně proslavila schůzka představitelů všech tří vlád v Trenčianských Teplicích v srpnu 1990. Od této doby již můžeme sledovat souvislou nit politické aktivity liberálních demokratů v této sféře. Kromě zásadního nesouhlasu s řešením krizových situací kabinetní politikou usilovala LDS o to, aby česká reprezentace přestala strašit společnost rozpadem státu a namísto toho konečně formulovala v jakém státě chtějí Češi žít. Jestliže si totiž nevymyslíme odpověď na tuto základní otázku, jestliže nevíme co chceme, nemáme ani o čem jednat a můžeme jediné pokračovat v politice chlácholení rozvášněných nacionalistů, v politice neochotných ústupků a přezírání celého problému. Jestliže nám však upřímně záleží na zachování společného státu na principu dobrovolnosti, je právě tato politi-

ka nejpřímější cestou k jeho rozpadu. A analogicky - jestliže nechceme aby, ulice moravských měst patřily extrémním silám a křiklounům musíme přiznat Moravě její historicky oprávněný požadavek na přiměřený stupeň autonomie.

Zatímco posloucháme prázdné fráze o naplňování pojmu federace, stoupla ve slovenském veřejném mínění podpora myšlenky samostatného státu od října minulého roku o dalších 6 %. V současné době je tedy na Slovensku 16 % zastánců samostatnosti a dalších 15 % se vyslovilo pro konfederaci, tedy pro formu soužití, která podle evropských zkušeností nemá téměř žádnou naději na delší trvání. Tomuto vývoji mohlo však dávno zabránit referendum, které LDS navrhovala již v létě 1990. Populistické tendence by neměly tak velký ohlas ani na Slovensku ani na Moravě, kdyby česká politická reprezentace projevila vůli situaci řešit, kdyby měla koncepci a nestála kupříkladu bezradně nad návrhem na spolkové uspořádání. Tento návrh vyslovila LDS poprvé na tiskové konferenci v listopadu minulého roku. -fr

Přehled politické aktivity LDS v oblasti uspořádání státu :

- 21.8.1990 Dopis poslanců LDS prezidentu republiky, v němž je vysloven nesouhlas s jednáním vlád v Trenčianských Teplicích. V dopise se praví, že tento postup vede k vychýlení rovnováhy státních institucí směrem k exekutivě. Poslanci požádali prezidenta aby neprodleně svolal Federální shromáždění.
- 22.8.1990 Na své tiskové konferenci seznámila LDS zástupce sdělovacích prostředků se svým stanoviskem ke schůzce v Trenčianských Teplicích. Představitelé strany upozornili na fakt, že připravované ústavní změny neberou v potaz nároky Moravy a Slezska. Byl vysloven požadavek zveřejnění obsahu jednání, svolání parlamentů a předložení jakýchkoli závažných ústavních změn referendu.
- 1.10.1990 Ve společné Deklaraci politiky pravého středu se LDS a KDS vyslovily pro nové uspořádání, jež by bylo zárukou lidských práv a občanských svobod. Je zde zdůrazněno, že ústavní systém musí obsahovat reálnou a pro obě části přijatelnou možnost vystoupení ze svazku.
- 1.11.1990 Mladá fronta uveřejňuje obsáhlý rozhovor s předsedou LDS Emanuelem Mandlerem pod titulem "Česká politika je bezzubá". E.Mandler zde m.j. řekl: "Čeští politikové reagují na slovenské požadavky způsobem zcela apolitickým : pomalým ustupováním, ztrátou fantazie a neschopností hájit české zájmy."
- 9.11.1990 Na tiskové konferenci zveřejnila LDS návrh na spolkové uspořádání státu. K návrhu kompetenčních zákonů řekl E.Mandler, že jde o faktickou demontáž společného státu.
- 9.12.1990 LDS spolu s dalšími stranami demokratické pravice od-

soudila ve společném prohlášení ultimativní charakter slovenských požadavků při jednání parlamentu.

- 11.12.1990 Ve Federálním shromáždění vystoupili při rozpravě o rozdělení kompetencí mezi federací a republiky poslanci LDS E.Mandler a B.Doležal se stanoviskem, že nejen Slováci mají právo na to, aby Češi chápali jejich zájmy, ale i slovenská strana by měla chápat zájmy české. Pokud je pojetí státu spravedlivého i k národnostním menšinám pro slovenskou stranu nepřijatelné, existuje tu jako krajní, ale schůdná alternativa úplné osamostatnění republik.
- 14.2.1991 V diskusi k usnesení České národní rady o plnění vládního programu podpořil předseda klubu LDS Karel Štindl variantu spolkového uspořádání státu jako přijatelnou pro všechny zúčastněné strany. Usnesení však bylo přijato s pozměňovacím návrhem klubu OF, který řešení státoprávního uspořádání oddálil a znemožnil iniciativu českého parlamentu. Poslanci LDS hlasovali proti tomuto znění a podpořili poslance HSD, kteří na protest opustili sněmovnu.
- 16.2.1991 Moravskoslezský výbor LDS vydal prohlášení v němž označil postup OF v ČNR za politickou chybu, která může vést k destabilizaci politické situace na Moravě.
- 6.3.1991 Zástupci sdělovacích prostředků byli na tiskové konferenci LDS seznámeni s podrobným stanoviskem k uspořádání státu. Ve stanovisku bylo zdůrazněno, že současné uspořádání dvoučlenné federace je zastaralé a nefunkční. Další postup k dualismu prohlubuje všeobecné obtíže fungování státu. LDS usiluje o jednotný stát s širokou autonomií jeho částí. Takovým požadavkům nejlépe vyhovuje uspořádání spolkové.

V Praze proběhla MIMOŘÁDNÁ KONFERENCE LDS

V sobotu 23.dubna proběhla v Praze na Vinohradech mimořádná konference Liberálně demokratické strany. Konference měla ráz čistě pracovní, čemuž odpovídal i nižší počet delegátů - sto zástupců základních organizací a zástupců orgánů strany jednalo o několika změnách ve znění stanov, jež by přizpůsobily vnitřní normy práce strany aktuálním potřebám a o změnách v obsazení výkonného výboru a předsednictva LDS.

O současné činnosti strany v souvislosti s prudkým politickým vývojem ve společnosti hovořil ve svém úvodním slově předseda LDS Emanuel Mandler. Připomenul stručně cíl mimořádné konference a vzhledem k množství její práce požádal delegáty aby jednali maximálně věcně. Předmětem návrhu změny stanov, jež konferenci předložilo předsednictvo bylo především dořešení právní i organizační subjektivity oblastních, okresních a místních organizací a také zájmových sekcí. Významnou úpravou je také rozšíření předsednictva, v němž by kromě dosavadních zástupců oblastních organizací mělo mít své stále místo i několik (nejvýše však sedm) osobností z řad členů strany, k jejichž kooptaci stačí schválení předsednictvem. Tato úprava se

vesměs týká významných zahraničních členů. Mimořádná konference schválila personální změny ve výkonném výboru. Na místo odstoupivší dr. Lenky Grollové a Ilji Storoženka nastoupila dr. Viktoria Hradská, místopředsedkyně vládního výboru České republiky pro zahraniční a poslanec České národní rady, člen krnovské městské organizace René Hába. Do předsednictva strany byl kooptován významný český filosof a historik Zdeněk Vašíček, který působí v Paříži, nizozemský podnikatel Jan Bulva a švédský obchodník Robert Hanyka. Tito noví členové předsednictva mají zásluhy na části současných zahraničních styků LDS. Delegáti rovněž schválili změnu v obsazení funkce organizačního tajemníka strany, potvrdili tak rozhodnutí předsednictva pověřit touto funkcí ing. Michala Jankovce na místo Vladimíra Rumla, který v současné době pracuje jako tajemník pro zahraniční styky. Konference neschválila návrh na snížení členských příspěvků z dvaceti na deset korun a často diskutovanou otázku neplatičů vyřešila tak, že tito naši členové mají možnost zaplatit příspěvky zpětně, přičemž se za datum vzniku členství počítá to, které je takto zpětně uhrazeno a nikoli datum podepsání přihlášky. Výše zpětného uhrazení příspěvků je tedy na rozhodnutí samotného člena strany. Součástí diskuse byly i informace Karla Štindla a Bohumila Doležala o působení poslanců v zákonodárných sborech a velmi zajímavá byla i improvizovaná zpráva dr. Hradské o koncepci a vlastní činnosti zahraničního výboru české vlády. Po skončení konference následovala schůze poslanců obecních zastupitelů LDS.

Usnesení mimořádné konference :

I. Mimořádná konference LDS bere na vědomí:

- 1) Zprávu Vladimíra Rumla o stavu pokladny.
- 2) Zprávu ing. Jiřího Pechláta o vzniku Nadace Františka Palackého a o náplni její činnosti.
- 3) Zprávu předsedy strany Emanuela Mandlera o Dohodě demokratických pravicových sil a o spolupráci stran v ní sdružených.
- 4) Zprávu poslance Karla Štindla o vzniku řádného poslaneckého klubu LDS v České národní radě.
- 5) Informaci dr. Viktorie Hradské o zahraničním výboru vlády České republiky.
- 6) Zprávu ing. Michala Jankovce o současné politické situaci a vytváření sítě organizací a sekcí.
- 7) Zprávy Bohumila Doležala, Vladimíra Rumla a Bohumila Smrčky o zahraničních stycích a spolupráci.
- 8) Návrh pana Copky o lustracích.

II. Mimořádná konference LDS schvaluje:

- 1) Změnu stanov dle předloženého návrhu.
- 2) Předložený návrh a doplňující návrhy doplňující volby do
 - a) výkonného výboru
 - b) předsednictva
 - c) revizní komisea změnu v obsazení funkce organizačního tajemníka.

III. Mimořádná konference LDS přijala prohlášení přednesené dr. Gregorem :

PROHLÁŠENÍ MIMOŘÁDNÉ KONFERENCE LDS

Uskutečnění naší mimořádné konference je výrazem toho, že LDS nestojí stranou současného politického vývoje a je i nadále připravena se podílet na obnově a budování svobodné a demokratické společnosti. Toto úsilí se přirozeně neobejde bez úzké spolupráce s těmi politickými silami s nimiž LDS sdílí příbuzná programová východiška. Jde o strany a proudy středu a pravice sdružující občany, kteří nečekají pasívně na to, až jim stát zajistí osobní blahobyť, ale naopak svou individuální aktivitou staví základy lepší budoucnosti země. Sama LDS je stranou, která je připravena přijímat zásadní rozhodnutí, ale navazuje i na českou tradici drobné práce.

Vedle vytváření bloků stran, které při respektování identity partnerů spolupracují na nejrůznějších úrovních, vidí LDS rovněž nutnost dalšího rozvoje liberalismu, který staví na občanských svobodách ve všech oblastech života a na pevném právním rámci, v němž se tyto svobody realizují. Za tímto účelem LDS napomáhá vzniku veřejných liberálních klubů, které jsou otevřeny pro všechny svobodomyšlné občany, příslušníky partnerských stran i nestraníky.

V současné politické situaci je pro LDS jednou z nejzávažnějších otázek státoprávní uspořádání. Naše strana usiluje o uspořádání spolkové, které v sobě spojuje myšlenku jednotného československého státu s širokou územní autonomií. Zemské zřízení v Čechách a na Moravě považuje LDS za první a neodkladný krok k tomuto cíli. Za základ státu považujeme silné a samosprávné obce.

Z parlamentu...

LDS a lustrace

Parlamentní komise pro vyšetřování událostí ze 17. listopadu zveřejnila na základě usnesení pléna FS jména poslanců, kteří spolupracovali se Státní bezpečností. Stalo se tedy konečně to co mělo být už dávno. A ejhle - všichni jmenovaní poslanci prohlašují, že jsou obětními beránky a někteří jejich útlocitní kolegové sahají po bibli, koránu a dokumentech o lidských právech, aby dokázali, že zveřejněním agentů se stala zavrženíhodná nepravost. Jakoby nikdo z těchto poslanců nepomyslel na to, jak důležitou věcí je zachování alespoň elementární důvěry veřejnosti ve vrcholný zákonodárny sbor. Podle LDS je nejen neudržitelné, aby obsah dokumentů o agentech StB zůstal před společností utajen, ale je také nemístné, aby poslanci, u nichž je podezření ze spolupráce s StB na základě dokladů tak vysoké, setrvali na svých poslaneckých křeslech. Na závěr rozpravy k výsledkům práce vyšetřovací komise vystoupil ve Federálním shromáždění s takovýmto postojem i předseda LDS Emanuel Mandler. Připomenul, že komise byla ke své činnosti pověřena parlamentem, svůj úkol v tomto směru splnila a je nyní nemístné její činnost označovat za protidemokratickou.

Zákon o půdě:

Transformace je nezbytná !

V rozpravě k návrhu zákona o úpravě vlastnických vztahů k půdě vystoupili na 13. schůzi FS oba naši poslanci.

Emanuel Mandler se ve svém projevu pozastavil nad tím, že vláda oproti zákonu o malé privatizaci tentokrát zaváhala v otázce skutečné transformace vlastnických vztahů a ustoupila tlaku ze stra-

ny JZD, které v žádném případě nepředstavují svobodné sdružení skutečných vlastníků, nýbrž jsou dědictvím socialistické éry. Bez transformace současných družstev je úspěch ekonomické reformy nemyslitelný. V této souvislosti vyslovil E.Mandler politování nad tím, že nebyl plénu dán k projednání návrh 3 T (Tylův návrh), který na rozdíl od vládního návrhu skutečnou transformaci vlastnických vztahů obsahuje. K tlaku části zemědělců mimo jiné řekl: "Nelze zapomenout na to, že zákon o půdě představuje nejen pozemkovou reformu, ale také velmi důležitou a podstatnou součást celkové transformace našeho národního hospodářství od direktivního socialistického řízení ke svobodnému tržnímu hospodářství. To je ta věc, která nás vede k přesvědčení, že v případě tohoto zákona nejde zdaleka jen o zemědělské obyvatelstvo, nýbrž celou společnost." V případě vrácení půdy právníckým osobám a nejen fyzickým se E.Mandler postavil proti tomu, aby z něj byla vynechána církev.

Bohumil Doležal se ve svém vystoupení zabýval především otázkou navrácení půdy příslušníkům národnostních menšin, jimž byla půda zabavena před 25. únorem 1948. Řekl, že v této souvislosti nelze toto datum považovat za hranici mezi obdobími dobra a zla. Tito příslušníci národnostních menšin, kteří si československé občanství zachovali, nemohou být při navrácení půdy vynecháni. "Spravedlnost, kterou (v opačném případě) nabídneme, bude spravedlností velmi částečnou. Bude spravedlností pro Čechy a Slováky a dáme tím najevo, že se občané tohoto státu dělí do dvou kast: na jedny, co jsou si rovni ve všem všudy, a na druhé, kteří jsou těm prvním rovni o něco méně." + V souvislosti s vyjádřením federální vlády, že bude zachována dvadacetiprocentní daň z obrátu u periodického tisku, přičemž vláda bude subvencovat vybraná periodika, vystoupil v pátek 5. dubna ve Federálním shromáždění Emanuel Mandler a podal opakovaně návrh, aby byla v parlamentu tato otázka prodiskutována a aby se k této informaci vyjádřili přítomní členové vlády. Předsedající J. Stank však návrh odmítl s tím, že není ukončeno jednání k zákonu o půdě (není ukončeno ještě dnes). Václav Klaus v následujících dnech vystoupil veřejně s tím, že vláda nebude podporovat noviny podle svého výběru.

Dnes jsme se zeptali

dr. Marie Mandlerové, vedoucí kanceláře poslanců LDS, na činnost právní komise.

"V současné době pracuje v právní komisi šest právníků, z nichž každý je odborníkem v jiné oblasti, je zde specialista na občanské právo, rodinné, trestní, hospodářské a podobně.

Posláním této komise je především odborná pomoc našim poslancům ve formě konzultací a expertis. Musím však říci, že tu nejefektivnější podobu spolupráce zatím hledáme. Nejprve musí dojít k určitému sladění požadavků Kruhu poslanců s možnostmi komise. Zatím jsme se zabývali otázkou státoprávního uspořádání, zákonem o politických stranách, zákonem o ČTK a podrobně jsme hovořili o problémech spojených s lustracemi. Perspektivně se počítá s tím, že by se komise na základě požadavků strany zabývala i vlastní legislativní prací, aby naši poslanci mohli v zákonodárných sborech předkládat vlastní návrhy zákonů, jak se to koneckonců již jednou podařilo u návrhu zákonné úpravy orgánů parlamentu. Komise sama nepracuje v rovině politické a pracuje na základě zadání. Do budoucna by neměla sloužit jen poslancům parlamentu, ale i členům obecních zastupitelstev či jiným sekcím LDS."

ZPRAVODAJ: Toto číslo je z velké části věnováno stanoviskům LDS právě k uspořádání státu o němž jste se také zmínila. Jaké jsou v této oblasti postoje členů komise ?

"Vidíte, zde jste mě trochu zaskočil. U tohoto problému se naši právníci těžko mohou oprostit od pohledu politického a myslet čistě profesně v intencích zádání. Jednoznačně se shodujeme na tom, že nejpříjemnější variantou je spolkové zřízení, a to trojčlenné nebo vícečlenné, které by nebylo zatíženo národnostním principem. Požadavek slovenské reprezentace, aby se v takovém případě pro Slovensko nadále uplatňovala zásada zákazu majorizace, pokládáme za nepřijatelný. Ustavení zemského zřízení v samotné České republice, chápané jako předstupeň spolkového uspořádání, se však členům komise jeví jako nebezpečné, protože by se zřejmě již spolkového uspořádání nedosáhlo. Kromě toho je zde složitá i otázka postavení orgánů případných zemí a jejich kompetencí. Tímto problémem by se komise chtěla zabývat pouze v případě, že Česká národní rada spolkové uspořádání v celém Československu podporovat nebude."

ZPRÁVY

E. Mandler v Moravské Třebové

V pondělí 8. dubna navštívili předseda strany E. Mandler a člen výkonného výboru M. Litomiský Moravskou Třebovou, kde se zúčastnili schůzky výboru místní organizace LDS, kterou vede Pan Karel Tomášek. Mezi schůzkou výboru a členskou schůzí se E. Mandler sešel se starostou města panem Oldřichem Vlčkem, který s naší stranou velmi sympatizuje. Po setkání s dalšími členy LDS se E. Mandler zúčastnil veřejného zasedání městského zastupitelstva na niž se projednával návrh magistrátu na vytvoření okresu Moravská Třebová a jeho připojení k moravské zemi. E. Mandler ve svém vystoupení tyto požadavky podpořil. Jednání zastupitelstva se rovněž zúčastnil poslanec ČNR za LDS L. Nedbálek, brněnský starosta V. Mencl a další poslanci FS a ČNR. + 7. dubna navštívil E. Mandler na pozvání rakouské strany FPÖ Vídeň, kde tato strana pořádala slavnostní shromáždění k 35. výročí svého vzniku nazvané Milníky vzestupu. Při této příležitosti se E. Mandler sešel s předsedou parlamentní frakce FPÖ S. Frischenlagerem.

Z tiskové konference

U příležitosti mimořádné konference strany uspořádalo vedení LDS 25. března v Praze v Obecním domě tiskovou konferenci, které se tentokrát zúčastnil ústřední tajemník Křesťansko demokratické strany Tomáš Svoboda. Kromě informací o jednání mimořádné konference bylo sdělovacím prostředkům poskytnuto stanovisko LDS k lustracím. Poslanci LDS ve FS podle tohoto stanoviska uvažují o možnosti podat s blízkými parlamentními skupinami návrh zákona, který by zpřístupnil veřejnosti všechny dostupné údaje o agentech bývalé Státní bezpečnosti. Hlavním důvodem je skutečnost, že aparát, který má tyto údaje v rukou, má zároveň moc, jež není vymezena žádnou zákonnou úpravou. Utajováním informací o agentech se prodlužuje období revoluční nestability. Sestřih z tiskové konference vysílala opakovaně televize, ohlasy z tisku jsme přetiskli v našem pravidelném monitoringu.

Karel Štindl v Madridu

Ve dnech 2.-3. dubna navštívil místopředseda LDS a předseda zahraničního výboru ČNR s delegací poslanců FS a SNR Španělsko, kde se

zúčastnil Konference o bezpečnosti a spolupráci v Evropě, která se poprvé sešla ve své parlamentní dimenzi. Vedoucím československé delegace byl poslanec FS Jan Sokol. Na jednání, jehož se zúčastnili zástupci všech evropských zemí, USA a Kanady, byly stanoveny zásady, na nichž bude vytvořen parlament zemí KBSE. Půjde o jedinou mezinárodní parlamentní instituci do níž jsou zapojeny země bývalého komunistického bloku včetně SSSR. Smyslem ustavení parlamentní dimenze je prohloubení činnosti KBSE, v níž zatím působily pouze výkonné orgány zúčastněných států. Parlament se bude scházet jednou ročně, jako potřebný aparát bude zatím využívat služeb kanceláře Evropského parlamentu a ze svého jednání bude přijímat rezoluce ve formě doporučení pro vládní dimenzi KBSE. Největší obtíže působilo dohodnutí způsobu schvalování dokumentů, budou přijímány prostou většinou, v některých případech dvoutřetinovou, a stanovení klíče pro počet delegátů z jednotlivých zemí, kde především Jugoslávie usilovala o větší počet než by měla mít podle stanovených kritérií - počet obyvatel, rozloha a výše národního důchodu. Československá delegace oficiálně jednala s maďarskou a polskou delegací, Karel Štindl se k neformálnímu rozhovoru sešel s předsedou parlamentní frakce Solidarity v polském Sejmu Bronislawem Geremkem a s poslancem německého Bundestagu za FDP dr. Wernerem Hoyerem. Během svého pobytu ve Španělsku zaslal Karel Štindl pozdrav předsedovi LI Adolfo Suárezovi.

První kontakty s dánskými liberály

Členové tábořské organizace LDS Alena Němcová, Bohumil Smrčka a tábořský místostarosta Miroslav Pán navštívili v druhé polovině března Dánsko. Na přátelskou návštěvu je pozvala oblastní organizace liberální strany Venstre ve městě Arhusu. Venstre je druhá nejsilnější strana v Dánsku, má 79 000 členů a zastoupení ve vládě. Během pobytu našich členů v Dánsku byly zvažovány možnosti partnerské spolupráce mezi městy Tábořem a Skandenborgem a také možnost setkání obou stran na úrovni vedení.

Návštěva profesora Fischera

Na pozvání LDS a za spolupráce s Nadací Fridricha Naumanna navštívil ve dnech 8.- 9. 4. Prahu a Brno prof. Lothar Fischer, významný německý odborník na státoprávní uspořádání a poradce spolkových ministrů. V České národní radě byl prof. Fischer přijat místopředsedou parlamentu J. Kasalem a předsedou zahraničního výboru K. Štindlem a poté poskytl skupině poslanců přednášku o spolkovém zřízení v souvislosti s ekonomickou reformou. V Brně se německý host sešel s primátorem města V. Menclm a se členy městského zastupitelstva a brněnskými poslanci zákonodárných sborů. Po celou dobu návštěvy provázeli prof. Fischera předseda Mě.výboru LDS a poslanec ČNR Vladislav Vaňák.

Rozvoj klubů

V probíhající jarní kampani za rozšíření členské základny dáváme velký důraz na podporu veřejných klubů - Liberálních fór. V pražském klubu na Smíchově proběhlo po jeho otevření již několik více či méně úspěšných akcí. Nadace Františka Palackého uspořádala 20.3.večer s českým surrealistou Rezníčkem, 25.3.se zde představila Dohoda demokratické pravice a 28.3. zde proběhla zatím nejúspěšnější akce - večer s ministrem zdravotnictví Martinem Bojarem, kterého se zúčastnilo několik ředitelů pražských OÚNZ, primáři, lékaři a hlavní sestry z pražských nemocnic a také odborníci LDS. Hovořilo se přede-

vším o nové struktuře našeho zdravotnictví a o pluralitním systému pojišťovnictví. 8.4. zde proběhl poslanecký den LDS a 16.4. zde René Hába, poslanec LDS v ČNR měl přednášku o majetku obcí. Liberální klub je již delší čas činný i v Brně, proběhl zde velmi úspěšný večer s ministrem pro privatizaci Tomášem Ježkem, poslanec LDS L. Nedbálek zde hovořil o lustracích, v Brně proběhlo také setkání členů Ms.výboru LDS s podnikateli a diskusní večer na téma Současná politická situace a odpovědnost inteligence, kterou vedl člen výboru dr. M. Gregor. 18. března bylo otevření klubu oznámeno na tiskové konferenci v Českých Budějovicích za přítomnosti poslanců ČNR za LDS K. Štindla a J. Effenbergera a 20. března v Moravské Třebové za přítomnosti dr. V. Hradské a organizačního tajemníka M. Jankovce. Kromě toho proběhla řada dalších akcí, veřejných schůzí a setkání z nichž významnější bylo kupříkladu setkání partnerských organizací FDP Weiden a plzeňské LDS za přítomnosti místopředsedy LDS B. Doležala a předsedy bavorské zemské organizace FDP a poslance Bundestagu pana Grünbecka.

Pozdrav od FDP

Emanuel Mandler obdržel odpověď od předsedy německé Freie Demokratische Partei hraběte Otto von Lambsdorfa na osobní dopis. Tento dopis, který předal hraběti Lambsdorfovi při svém nedávném přijetí v Bonnu Bohumil Doležal, obsahoval popis situace naší strany. Čtenáře Zpravodaje bude jistě zajímat, že hrabě Lambsdorf dal pokyn zemským a místním organizacím FDP v Bavorsku a Sasku, aby navazovaly kontakty a udržovaly partnerské vztahy s oblastními a místními organizacemi LDS. V závěru dopisu popřál pan Lambsdorf LDS mnoho úspěchů v nelehkém období budování liberální strany.

+ Bohumil Doležal obdržel pozvánku na 1. řádný sjezd zemské organizace FDP v Sasku-Anhaltsku, který se koná 20. 4. ve Freyburgu.

+ Václav Klaus zaslal za přípravný výbor Občanské demokratické strany předsedovi LDS E. Mandlerovi pozvánku na ustavující kongres, který se uskuteční 20. a 21. dubna v Olomouci. Na tento den obdržel výkonný výbor LDS zároveň pozvánku na konferenci Občanské demokratické aliance, která proběhne v Praze.

Z pražského aktivu

V pondělí 15. 4. proběhl v prostorách Liberálního fóra aktiv pražské organizace LDS. Přes 50 pražských členů diskutovalo o problémech rozšiřování sítě místních organizací a aktivizace činnosti LDS v Praze. Jako jedno z osvědčených řešení posílení slabých obvodních organizací se ukázalo dočasné připojení k organizacím silným. Nejlepší činnost již delší dobu vykazují organizace v Praze 5 a 9. Určitou nespokojenost projevili někteří diskutující s tokem informací uvnitř strany. V této souvislosti bude zřejmě nutné usilovat o častější vycházení našeho Zpravodaje, je to ovšem problém našich omezených prostředků, mimo jiné i kapacity přístrojů. Do rozšířené pražské koordinační rady byli zvoleni dr. František Hodík, Josef Gabriš, ing. Jiří Novák a Vladimír Ruml. Aktivu se zúčastnil předseda strany Emanuel Mandler. Aktiv byl celkově hodnocen jako úspěšný. Dodejme k tomu, že to je jistě zásluha předsedy PKR Svatopluka Crkala a dalších členů PKR.

Nejbližší akce liberálních fór

klubů pro politiku kulturu a společnost, jež jsou partnery liberálních fór v zemích ES.

Praha (Smíchov, Radlidcká 45):

- 25.4. Večer s pražským hygienikem, přednáška, diskuse (zač.18.30)
29.4. Setkání s ministrem Tomášem Ježkem, diskuse o privatizaci (zač.18.30)
27.4. Schůzka tiskové komise LDS (na schůzku jsou zváni všichni zájemci o práci v komisi, zač.11.00)
5.5. Schůze předsednictva LDS (zač.11.00,10.00 organizační výbor)

Třebíč

kontakt: František Gabriel, Kpt.Nálepky 621, tel.0618 26 796

- 22.4. Přednáška o majetku obcí, některý z poslanců LDS z ČNR (v sále okresního úřadu, zač.18.00)

Hradec Králové

kontakt: Otto Levínský, Mánesova 807, tel.049 303 54

- 7.5. Zahájení činnosti klubu, představení Hradecké koalice.

Plzeň

kontakt: sekretariát LDS, Moskevská 35, tel.019 22 70 58

- 25.4. Přednáška o osvobození Plzně, Jiří Kovařík

Došlo po uzávěrce :

Prostředky pro nové strany !

18.dubna proběhla v pražském Obecním domě společná tisková konference stran Dohody demokratické pravice. Představitelé stran na ní zveřejnili text petice adresované předsednictvu Federálního shromáždění, která se týká finančního zabezpečení nových politických stran. V petici se zdůrazňuje, že bývalé aktivistické strany Národní fronty jsou zabezpečeny vším potřebným - sekretariáty, novinami a časopisy a mají stále nepoměrně větší množství prostředků nežli strany nové, vzniklé po 17.listopadu. Přitom nové strany, jež jsou ve velké většině demokraticky smýšlející nemají ani základní materiální zabezpečení a tím jim není dána možnost aby se uplatnily v politickém životě státu. Stabilizovaná politická struktura může vzniknout pouze na základě soutěže s rovnými podmínkami. V petici je požadováno aby tato situace byla urychleně napravena jednorázovou dotací všem nově vzniklým stranám bez rozdílu. Stát by se měl rovněž vypořádat s politickými organizacemi, které působily v rámci občanských iniciativ v době autoritativního režimu a nyní prokazatelně vyvíjejí činnost. K podpoře stran by měly být použity prostředky, které byly zabaveny komunistické straně. V petici je rovněž požadována novelizace volebního zákona odstraněním nebo snížením pětiprocentního volebního cenzu. Tato klauzule má velký stabilizační účinek pro politické systémy západních zemí, ale v našich podmínkách pouze udržuje stav politické struktury z doby minulých voleb a zvyhodňuje opět strany bývalé Národní fronty. Za LDS na tiskové konferenci promluvil E.Mandler.

Tisková konference pořádaná u příležitosti mimořádné konference LDS
25. března

Máme revoluční právo

PRAHA (mag) — Po své mimořádné sobotní konferenci uspořádala včera Liberálně demokratická strana tiskovou konferenci. Hovořilo se hlavně o lustracích. LDS uvádí o možnosti podat se spolupráci s blízkými parlamentními skupinami návrh zákona, který by zpřístupnil veřejnosti všechny dostupné údaje o agentech bývalé StB. Na naši otázku, zda je LDS pro odstoupení všech poslanců, jejichž jména jako spolupracovníků StB, byla zveřejněna na pátečním jednání FS, odpovídal předseda strany E. Mandler: „Podporujeme zákon o ztrátě mandátu, i když je proti němu z některých míst značný odpor.“ Dotkl se při této příležitosti i legislativy: „Právní řád není dosud připraven, zatím se používají revoluční praktiky.“ Kdy tato doba skončí, neodvázil se odhadnout E. Mandler upozornil ještě na to, že vše postavené nomenklaturní kádře KSČ byly povinny plnit v rámci své funkce stejné povinnosti jako spolupracovníci StB. Samozřejmě nejsou v žádných registrech vedeni.

Svobodné slovo

ZÁSTUPCI LDS, KDS:

Zveřejnit jen prokazatelné

PRAHA (Od naší zpravodajky) — Požadavek obecných a právně zajištěných lustrací vyjádřil představitel Liberálně demokratické strany na pondělní tiskové konferenci v Praze. Poslanec ve FS E. Mandler (předseda LDS) a B. Dolžal (předseda KDS) a R. Dolžal (předseda KDS) uvažují o možnosti podat se spolupráci s blízkými parlamentními skupinami návrh zákona, který by zpřístupnil veřejnosti všechny údaje o agentech bývalé StB. Přiklonili se k návrhu ústředního tajemníka KDS T. Svobody, že by ke zveřejnění mělo dojít jen v prokazatelných případech.

Zástupci LDS konstatovali, že aparát, který má údaje o agentech StB v rukou, má zároveň moc, která není vymezena žádnou zákonnou úpravou. Vyslovili názor, že utajováním dokladů se zároveň prodlužuje období revoluční nestability, společnost je udržována v neurotickém napětí. »Revoluční praktiky« by se podle nich neměly přenášet do dalších let. (kt)

Rudé právo

Čáru za minulostí

(tlh): E. Mandler, předseda Liberálně demokratické strany, včera na tiskové konferenci prohlásil, že je nezbytné po lustracích zveřejnit všechny prokazatelné a dostupné údaje o agentech bývalé StB bezpečnosti. Je to zároveň jeden z hlavních závěrů sobotní mimořádné konference LDS, která se zabývala širší spoluprací demokratických pravicevých sil a rozvojem Liberálního hnutí v Československu. Naopak ve shodě s Křesťanskodemokratickou stranou Liberálové nesouhlasí se zveřejněním údajů o spolupracovnících StB. Pokud se týká projednávaného zákona o půdě, Liberálové nebudou podporovat původně předložený vládní návrh a přiklánějí se k pojetí zákona ST (týlův zákon). LDS považuje za jednu z nejzávažnějších otázek státoprávní uspořádání, kde dává přednost spolkovému státu s širokou územní autonomií včetně zemského zřízení Čech a Moravy.

Lidová demokracie

Podpora lustrací

Praha (oč) — Předseda LDS E. Mandler včera vyjádřil podporu návrhu zákona o ztrátě poslanceckého mandátu pro podezření ze spolupráce s bývalou StB a vyslovil požadavek na zveřejnění jmen všech spolupracovníků, kteří jsou vedeni v registrech svazků jako agenti. Připustil, že zákon o ztrátě poslanceckého mandátu je aktem revolučního zákonodárství. Fotěhu těchto kroků mj. odůvodnil tím, že lidé, kterých se zveřejnění týká, se nemohou bránit, pokud o obvinění navědí.

LIBERÁLNÍ DEMOKRATÉ, podle slov svého předsedy na včerejší tiskové besedě, podporují zveřejnění seznamu spolupracovníků bývalé StB, ale pouze těch, kteří jsou v registrech svazků vedeni jako agenti. Ani u nich by však nemělo být předem hovořeno o vině, pouze o podezření. »Způsob uveřejnění jejich jmen musí být dán právní úpravou,« dodal Emanuel Mandler. Přesto by šlo o jeden z aktů »revolučního zákonodárství«, které provází údajně všechna období velkých zlomů.

(lms)

»Družstva kryjí stát«

Praha (pen) - Jedním z hlavních témat sobotní mimořádné konference LDS i včerejší tiskové besedy s představiteli liberální strany byly lustrace. LDS, jak už oznámila dříve, je pro obecné a právně zajištěné lustrace. Poslanci LDS ve FS E. Mandler a M. Dolžal uvažují iniciovat návrh zákona, který by zpřístupnil veřejnosti všechny dostupné údaje o prokazatelných spolupracovnících bývalé StB, především registry svazků. »Nebude pokoj, dokud k tomu nedojde. Žádnou tragédií to nevyvolá. Tragédií naopak bude, když se problém s agenty StB dál potáhne dosavadním způsobem« - shrnul E. Mandler LDS dále podporuje návrh zákona o půdě poslance Tyla, neboť podle E. Mandlera »většina půdy je v rukou tzv. družstev, která jen zakrývají státní vlastnictví. Je-li účelným kamennem ekonomické reformy privátní, pak se musí týkat i půdy«

Zemědělské noviny

Žádají úplné lustrace

PRAHA (ml). Mimořádná celostátní konference Liberálně demokratické strany se konala v sobotu v Praze. O ní informoval včera novináře její předseda, poslanec FS Emanuel Mandler, a další představitelé strany. Hlavním tématem včerejší tiskové besedy byly lustrace a poměr LDS k nim. Strana požaduje, aby byly zveřejněny údaje o všech registrovaných agentech StB a poslanci E. Mandler a R. Dolžal chtějí předložit v tomto smyslu zvláštní zákon, který by to umožnil. Lustrace otvírali možnost k dalšímu kroku například k postupu proti nomenklaturním kádram K zákonu o půdě poslanec E. Mandler řekl, že jeho strana nepodléhá heslu »že nebude co jíst« a rozhodně podporuje zásady přednesené poslancem Tylem. Strana již přiklonila k praktickému vytvoření bloku pravicevých stran.

Práce

Lidové noviny

Mladá fronta Dnes

Marné úsilí poslance Mandlera

Dvaadvacetiprocentní daň z obrátu u periodických tiskovin visí ve vzduchu jako hrozba. A přerůstá hranice státu, jak naposledy dokumentoval prezident Mezinárodní federace vydavatelů novin Jan J. Nouwen při předání Zlatého péra svobody, které převzal J. Dienstbier.

J. J. Nouwen konstatoval, že "s tiskem nelze zacházet jako s jiným zbožím" a že v tomto případě "jde o zdaňování informací a svobody tisku", což je vyhraněná a pregnantní charakteristika problému. V té souvislosti jsem si vzpomněl na úsilí poslance FS Emanuela Mandlera, jež v parlamentu vyvíjel během onoho horkého dne, kdy se hlasovalo o pozměňovacích návrzích zákona o půdě. Hned ráno, před již ohlášeným závěrečným slovem ministra V. Dlouhého, doporučil, aby byla na program právě probíhající společné schůze zařazena diskuse o informaci, že vláda hodlá některé noviny podporovat. Předsedající J. Stankhorezolutně upozornil na fakt, že návrh může uplatnit až poté, kdy bude jednání

o zákonu o půdě ukončeno, ale poslanec Mandler se nevzdával. Zdůraznil, že jde o "většinou podstatná důležitost" a žádal, aby se o jeho návrhu hlasovalo. Předsedající s odvoláním na jednací řád trval na svém. Kolem půl osmý večer, před zahájením hlasování o celkovém znění zákonné předlohy, se E. Mandler přihlásil opět. Řekl: "... třikrát lady dnes podal návrh... aby se příští týden jednalo o vztahu vlády ke svobodě tisku. Dvakrát jsme podal tento návrh já, jednou poslanec Hubálek..." A uzavřel, že se předsedajícímu "třikrát podařilo jej odsunout tak, až se dostal do pozdních večerních hodin," takže bere svůj návrh zpět.

Pravda, E. Mandler si vybral

snad nejméně vhodný den, kdy soustředění poslanců bylo napřímo úplně jiným směrem, avšak zpráva, jež ho vyprovokovala, byla tehdy čerstvá a poslanec ji nechtěl nechat zapadnout. V zájmu věcnosti je třeba dodat, že ministr V. Klaus, kterého jsme už onen pátek v parlamentu zahlédli, jak se snažil celou záležitost E. Mandlerovi vysvětlit, v následujícím televizním pořadu informací o tom, že by vláda podporovala některé noviny na základě výběru, kategoricky odmítl.

Avšak nepopřel, že vláda bude s tiskem zacházet "jako s jiným zbožím." Takže až některá redakce pozná "zdanění informací a svobody tisku" na vlastní kůži, měla by si vzpomenout na úsilí poslance Mandlera, který byl rozhodnut tuto svobodu v parlamentu hájit, leč nedostalo se mu právěho sluchu.

Přemysl VEVERKA

STARTOVNÍ ČÁRA

Praha (Una) - "Občanské fórum bylo přesvědčeno, že je třeba co nejvíce potlačit malé strany, protože bránily vývoji k politickému systému dvou či více silných politických subjektů." řekl na včerejší úskokové konferenci předseda Liberálně demokratické strany Emanuel Mandler. Jeho formace spolu s Klubem demokratické pravice HOS a Stranou česko-slovenské neutrality proto požaduje, aby nové politické strany zaregistrované po 17. listopadu 1989 a vykazující od té doby dobožitelnou činnost dostaly státní subvence jednoho milionu korun. Náklady by se hradily ze zůstatků majetku KSČ. Podle pana Mandlera by taková akce umožnila alespoň částečnou regulérnost politického byje a vytvoření společné startovní čáry.

Deník Právo lidu 10.4.

Mladá fronta Dnes 19.4.

Zemědělské noviny 19.4.

Máte-li zájem o pravidelné odebírání Zpravodaje LDS přihlašte se písemně, telefonicky, osobně na ústředním sekretariátu. Distribuce zdarma !

Každé nové milión

Praha (pen) - Dosavadní volební zákon by měl být urychleně novelizován odstraněním nebo snížením pětiprocentního volebního cenzu. Každé nové politické straně, která byla zaregistrována po 17. 11. 1989, by měla být poskytnuta jednorázová podpora jednoho milionu korun. Potřebných asi 50 milionů lze snadno získat z majetku odňatého KSČ. To jsou hlavní požadavky petice představenstvu FS ČSFR, podepsané čtyřmi účastníky Dohody demokratické pravice - Republikánsku unii, Klubem demokratické pravice HOS, LDS a coby pozorovatelem Stranou čs. neutrality. Jak vyplynulo z včerejší tiskové konference Dohody, ODA a KAN, ač ji spolupřipravovaly, petici nepodepsaly.

ZPRAVODAJ č. 4 ,
vydává Liberálně demokraticka strana pro svoji vnitřní potřebu.
Informace zpracoval Pavel Šafir
Adresa: Ostromečská 3, Praha 3
Telefon: (02) 798 63 12
Uzávěrka 18. dubna 1991